

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2008

(Corporate Governance statement)

Wärtsilä Oyj Abp noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain sekä NASDAQ OMX:n Helsingin Pörssin antamia, listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Lisäksi Wärtsilä noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2008. Koodi on saatavissa julkisesti internetosoitteessa www.cgfinland.fi.

■ Toimielinten tehtävät ja vastuut

Wärtsilä-konsernin johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti.

■ Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön korkein päättävä elin. Se päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista tehtävistä, joita ovat tilinpäätöksen vahvistaminen, osingonjako, vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen ja tilintarkastajien valinta ja näille maksettavat palkkiot.

Wärtsilä Oyj Abp:n yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on julkaistava vähintään kahdessa hallituksen määräämässä, Suomessa yleisesti julkaistavassa päivälehdessä aikaisintaan kaksi kuukautta ennen yhtiökokousta ja viimeistään 17 päivää ennen kokousta. Tämän lisäksi Wärtsilä julkaisee yhtiökokouskutsun pörssi-ilmoituksena sekä kotisivuillaan internetissä. Osakkeenomistajalla on lain mukaan oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

■ Varsinainen yhtiökokous 2008

19.3.2008 pidetty Wärtsilän varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille vastuuvapauden tilivuodelta 2007. Kaikki yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internetsivuilla www.wartsila.com.

■ Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu 5–8 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi on yksi vuosi ja heidät valitsee yhtiökokous. Enemmistön hallituksen jäsenistä on oltava yhtiöstä riippumattomia, ja vähintään kahden mainittua enemmistöä edustavan jäsenen on oltava myös riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Tietoa hallituksen kokoonpanosta ja jäsenistä ja heidän riippumattomuudestaan on sivulla 39.

Yhtiökokouskutsussa on oltava ehdotus hallituksen kokoonpanoksi. Samoin kokouskutsuun on sisällytettävä vähintään 10%:a yhtiön osakkeiden tuomasta äänimäärästä edustavien osakkeenomistajien tekemä ehdotus hallituksen kokoonpanosta edellyttäen, että ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ja että ehdotus on toimitettu yhtiölle riittävän ajoissa, jotta se voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Vastaavalla tavalla kokouskutsun julkaisemisen jälkeen asetetut ehdokkaat julkistetaan erikseen.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimintaa, päättää keskeisistä toimintaperiaatteista, tavoitteista ja strategioista. Hallituksen käytännön työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä. Hallitus on hyväksynyt myös hallituksen valiokuntien työjärjestykset, joissa määritellään valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työtapojaan sisäisenä itsearviointina. Itsearviointin tarkoituksena on todeta, miten hallituksen toiminta on vuoden aikana toteutunut, sekä toimia perustana arvioitaessa hallituksen toimintatapaa.

Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti 7–10 kertaa vuodessa, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kaikista kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

■ Hallitus vuonna 2008

Vuonna 2008 hallituksessa oli kuusi jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Kari Kauniskangas, Antti Lagerroos (puheenjohtaja), Bertel Langenskiöld ja Matti Vuoria (varapuheenjohtaja).

Wärtsilän hallitus kokoontui 12 kertaa vuonna 2008. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 93%.

■ Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa vuosittain yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä järjestäytymiskokouksessaan tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä tarvittaessa muita valiokuntia. Hallitus nimittää valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajan. Hallituksella on myös oikeus erottaa valiokuntien jäseniä. Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen toimikauden ajaksi. Valiokuntien tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksissa päätettäväksi tulevia asioita. Valiokunnilla ei ole omaa itsenäistä päätösvaltaa.

■ Tarkastusvaliokunta

Hallitus nimittää tarkastusvaliokunnan avustamaan hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Hallitus valitsee keskuudestaan tarkastusvaliokuntaan vähintään kolme jäsentä. Valiokunnan jäsenillä tulee olla tehtävään tarvittava pätevyys.

Hallitus määrittelee tarkastusvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Tarkastusvaliokunta seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia, valvoo taloudellista raportointiprosessia sekä seuraa sisäisen valvonnan ja tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Lisäksi valiokunta tarkastaa kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä, seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, arvioi lakisääteisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta sekä valmistelelee päätösehdotuksen tilintarkastajan valinnasta.

■ Tarkastusvaliokunta vuonna 2008

Puheenjohtaja Antti Lagerroos, jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Matti Vuoria. Kaksi jäsentä on yhtiöstä riippumattomia, ja kaikki ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2008.

■ Nimitysvaliokunta

Hallitus nimittää nimitysvaliokunnan avustamaan hallitusta. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla riippumattomia yhtiöstä.

Hallitus määrittelee nimitysvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Nimitysvaliokunta valmistelelee tarvittaessa toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimitysasiat. Nimitysvaliokunta on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsenten valintaan liittyvissä asioissa.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi tarvittaessa hallitukselle valiokunnan kokouksista.

■ Nimitysvaliokunta vuonna 2008

Puheenjohtaja Antti Lagerroos, jäsenet Matti Vuoria ja Kaj-Gustaf Bergh. Kaksi jäsentä on yhtiöstä riippumattomia. Nimitysvaliokunta kokoontui yhden kerran vuonna 2008.

■ Palkitsemisvaliokunta

Hallitus nimittää palkitsemisvaliokunnan avustamaan hallitusta. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä.

Hallitus määrittelee palkitsemisvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Palkitsemisvaliokunta valmistelelee hallituksen käsiteltäväksi toimitusjohtajan ja ylimmän johdon

Hallitus käsittelee kaikki ne asiat, joista se lain, muiden säädösten ja yhtiöjärjestyksen mukaan nimenomaisesti vastaa. Näistä keskeisimpiä ovat:

- tilinpäätös ja osavuositarkastukset,
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat,
- toimitusjohtajan nimittäminen,
- varatoimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimittäminen, mikäli sijainen nimitetään, sekä
- taloudellisen valvonnan järjestäminen.

Hallituksen tehtävänä on myös käsitellä sellaiset asiat, jotka ovat konsernin toiminnan laadun huomioon ottaen niin laajakantoisia, ettei niitä voida katsoa konsernin juoksevaan hallintoon kuuluviksi. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi:

- konsernin strategisen suunnitelman ja pitkän aikavälin tavoitteiden vahvistaminen,
- konsernin vuosittaisen liiketoimintasuunnitelman ja budjetin hyväksyminen,
- päättäminen investoinneista, yritysostoista sekä omaisuuden luovutuksista, jotka ovat merkittäviä tai joissa poiketaan konsernin strategiasta,
- lainan ottaminen ja takauksen tai muun vastaavan sitoumuksen antaminen, kun vastuun määrä on merkittävä,
- riskienhallinnan periaatteet,
- konsernin organisaatorakenne,
- johtokunnan jäsenten nimittäminen ja palkka- ja eläke-etujen hyväksyminen,
- toimitusjohtajan toiminnan seuraaminen ja arvioiminen,
- hallintoperiaatteiden ja ohjausjärjestelmien hyväksyminen,
- hallituksen valiokuntien nimittäminen sekä
- rajallisten avustusten myöntäminen yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

kannustinjärjestelmiä sekä näiden palkitsemista koskevia ehdotuksia. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi tarvittaessa hallitukselle valiokunnan kokouksista.

■ Palkitsemisvaliokunta vuonna 2008

Puheenjohtaja Antti Lagerroos, jäsenet Matti Vuoria ja Bertel Langenskiöld. Kaksi jäsentä on yhtiöstä riippumattomia. Palkitsemisvaliokunta kokoontui yhden kerran vuonna 2008.

■ Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka on samalla konsernijohtaja. Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen ohjeiden mukaan. Toimitusjohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtokunta. Yhtiön toimitusjohtaja on vuorineuvos, diplomiekonomi Ole Johansson. Hallitus nimittää tarvittaessa yhden tai useamman varatoimitusjohtajan. Yhtiön varatoimitusjohtajana ja toimitusjohtajan sijaisena toimii talous- ja rahoitusjohtaja KTM Raimo Lind.

■ Johtokunta

Yhtiön johtokunnan muodostavat toimitusjohtaja, Ship Power-, Power Plants- ja Services-liiketoimintojen johtajat, Wärtsilä Industrial Operationsin johtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, laki- ja henkilöstöasioista vastaava johtaja sekä viestintäjohtaja (1.3.2008 lähtien). Yhtiön hallitus nimittää johtokunnan jäsenet ja vahvistaa heidän palkka- ja muut sopimusehtonsa.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Johtokunta käsittelee konsernin ja liiketoimintojen strategia-asioita, investointeja, tuotepolitiikkaa, konsernirakennetta ja ohjausjärjestelmiä sekä valvoo yhtiön toimintaa.

Liiketoimintojen johtajat vastaavat kukin oman globaalin toimialansa myyntivolyymista ja kannattavuudesta apunaan konsernin eri maissa toimivat tytäryhtiöt. Johtokunnan jäsenten henkilötiedot, vastuualueet ja omistukset on esitetty sivuilla 40 ja 41.

■ Johtokunta vuonna 2008

Johtokunta kokoontui 14 kertaa vuonna 2008. Keskeisiä johtokunnan käsittelemiä asioita olivat markkinoiden kehittyminen, yhtiön kasvu ja kannattavuus, henkilöstön kasvu sekä yhtiön strategia ja kilpailukyvyyn kehittäminen. Johtokunta kiinnitti

erityistä huomiota myös markkinoiden, volyymin ja kapasiteetin kehitykseen sekä tärkeimpiin alihankintasuhteisiin nykyisessä, erittäin epävakaaassa taloustilanteessa. Muita tärkeitä asioita johtokunnan asialistalla olivat henkilöstön ja johtoresurssien määrällinen ja laadullinen kehittäminen maailmanlaajuisesti sekä sisäisten globaalien prosessien ja toimintatapojen kehittäminen.

■ Johtajisto

Yhtiön johtajistoon kuuluvat johtokunnan jäsenten lisäksi konsernihallinnon toiminnoista vastaavat johtajat. Tiedot johtajistoon kuuluvista henkilöistä ja heidän vastuualueistaan on esitetty sivulla 41.

■ Liiketoimintojen johtoryhmät

Kunkin liiketoiminnon johtajan tukena on johtoryhmä, jonka tehtävänä on käsitellä kyseisen liiketoiminnon strategiaa ja toimintaa. Tiedot liiketoimintojen johtoryhmien jäsenistä on esitetty sivulla 41.

■ Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat siitä, että paikalliset huolto-, myynti- ja valmistusresurssit ovat oikeassa suhteessa toimialojen tarpeisiin, että henkilöstöä kehitetään asianmukaisesti, että toiminta täyttää konsernin laatu- ja järjestelmän edellyttämät vaatimukset, että toiminnassa noudatetaan soveltuvia lakeja ja kauppatapoja ja että tytäryhtiön viestintä vastaa konsernin tavoitteita.

■ Sisäpiirihallinto

Wärtsilä noudattaa lakimääräisen sisäpiirisääntelyn lisäksi NASDAQ OMX:n Helsingin Pörssin hyväksymää listayhtiöiden sisäpiiriohjetta sekä Rahoitustarkastuksen määräyksiä ja ohjeita.

Wärtsilän pysyvään sisäpiiriin kuuluvat lakimääräiset sisäpiiriläiset eli hallitus, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja päävastuullinen tilintarkastaja. Näiden lisäksi pysyviä, ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat johtokunnan jäsenet.

Yrityskohtaiseen ei-julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluu lisäksi osa muusta johtajistosta ja toimihenkilöstöstä toimenkuvansa mukaisesti. Merkittävien projektien valmisteluvaiheessa yhtiö pitää myös hankekohtaista sisäpiirirekisteriä. Sisäpiiriläisille annetaan kirjallinen ilmoitus sisäpiiriin kuulumisesta sekä ohjeet sisäpiiriläisen velvollisuuksista.

Yhtiön sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla 14 päivän (Wärtsilän suositus 30 päivän) aikana ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteiden julkaisemista.

Yhtiön sisäpiirirekisteriä ylläpitää emoyhtiön lakiasianosasto, joka huolehtii tietojen päivittämisestä. Yhtiön ilmoitusvelvollisten pysyvien sisäpiiriläisten sekä näiden lähipiirin omistustiedot ovat saatavissa Suomen Arvopaperikeskuksen SIRE-järjestelmästä. Tiedot ovat myös Wärtsilän kotisivuilla.

■ Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäisen tarkastuksen hoitaa yhtiön sisäinen tarkastusyksikkö, joka raportoi toimitusjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on analysoida liiketoimintaa ja sen prosesseja ja valvonnan tehokkuutta sekä laatua. Lisäksi sisäinen tarkastus osallistuu tarvittaessa yritysostoihin liittyviin tarkastuksiin sekä hoitaa johtokunnan antamia erityistehtäviä.

Sisäisen tarkastuksen toimialaan kuuluvat kaikki organisaatiotasot ja tytäryhtiöt. Merkittävimmässä tytäryhtiössä sisäinen tarkastus suoritetaan vuosittain ja verkostoyhtiöissä kolmen vuoden välein. Sisäinen tarkastus laatii vuosiohjelman, jonka mukaan se tekee itsenäisesti tarkastuksia eri puolilla konsernia, mutta se voi suorittaa myös erikoistarkastuksia. Vuosiohjelman hyväksyy tarkastusvaliokunta, jolle sisäinen tarkastus myös raportoi säännöllisesti. Lisäksi tarkastajilla on aina mahdollisuus tarvittaessa ottaa suoraan yhteyttä tarkastusvaliokunnan tai hallituksen jäseniin.

■ Tilintarkastus

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppa-kamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluksen tilikauden tilit. Tilintarkastajan tehtävät päättyvät seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto.

Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tilintarkastajan on yleisten kelpoisuusedellytysten lisäksi täytettävä tietyt lakimääräiset esteettömyysvaatimukset, jotka ovat takeena riippumattoman ja luotettavan tilintarkastuksen toimittamiselle.

■ Tilintarkastaja vuonna 2008

Vuonna 2008 yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Kaikkien konserniyhtiöiden tilintarkastajille maksettiin vuonna 2008 palkkioina yhteensä 1,9 milj. euroa. Tilintarkastukseen liittymättömiä konsulttipalkkioita maksettiin yhteensä 2,7 milj. euroa. Nämä palkkiot liittyvät yrityskauppoihin sekä verokonsultointiin.

■ Tiedottaminen

Wärtsilän kotisivuilla internetissä julkaistaan keskeiset yhtiön hallintoa koskevat tiedot. Yhtiön kaikki tiedotteet ja keskeiset johdon esitysmateriaalit ovat heti julkaisemisen jälkeen nähtävissä yhtiön kotisivuilla internetissä.

Taloudelliseen raportointi-prosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

■ Sisäisen valvonnan tavoitteet

Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet perustuvat kansainväliseen COSO-malliin. Wärtsilän määritelmän mukaan sisäinen valvonta on prosessi, johon osallistuvat Wärtsilän hallitus, johto, konserniyhtiöiden hallitukset ja muu henkilöstö ja jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäisen valvonnan piiriin kuuluvat Wärtsilän kaikki politiikat, prosessit, käytännöt ja organisaatorakenteet, jotka auttavat johtoa ja viime kädessä hallitusta varmistamaan, että Wärtsilän asettamat tavoitteet täyttyvät, että liiketoimintaa hoidetaan eettisesti ja kaikkien soveltuvien lakien ja määräysten mukaisesti, että yhtiön omaisuutta, brändi mukaan lukien, hoidetaan vastuullisesti ja että taloudellinen raportointi on asianmukaista. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi tai toimintakokonaisuus vaan olennainen osa Wärtsilän kaikkea toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestelmä toimii konsernin kaikilla tasoilla. Sisäisen valvonnan järjestelmän ylläpidossa ja kehittämisessä päämääränä on entistä tuloksellisempi liiketoiminta ja samalla lakien ja määräysten noudattaminen kaikissa maissa, joissa Wärtsilällä on toimintaa.

■ Arvot ja valvontaympäristö

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän perustana ovat yhtiön arvot: energia, innostus ja erinomaisuus. Arvot heijastuvat päivittäiseen kanssakäymiseen toimittajien, asiakkaiden ja sijoittajien kanssa sekä myös Wärtsilän sisäisiin ohjeistuksiin, politiikkoihin, käsikirjoihin, prosesseihin ja käytäntöihin.

Sisäinen valvontaympäristö määrää sisäisen valvonnan ilmiin Wärtsilässä ja vaikuttaa henkilöstön tietoisuuteen valvonnasta. Valvontaympäristö tuo kurinalaisuutta ja luo rakennetta kaikille muille sisäisen valvonnan komponenteille. Wärtsilän valvontaympäristön elementtejä ovat yrityskulttuuri, eli henkilöstön rehellisyys, eettiset arvot ja ammattitaito, sekä henkilöstön hallitukselta saama huomio ja ohjaus.

Wärtsilän arvot ja valvontaympäristö antavat hallitukselle ja johdolle kohtuullisen varmuuden siitä, että sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Toimitusjohtaja ja johtokunta määrittelevät Wärtsilän arvot ja eettiset periaatteet (joita toimintaperiaatteet, Code of Conduct, heijastavat) ja näyttävät esimerk-

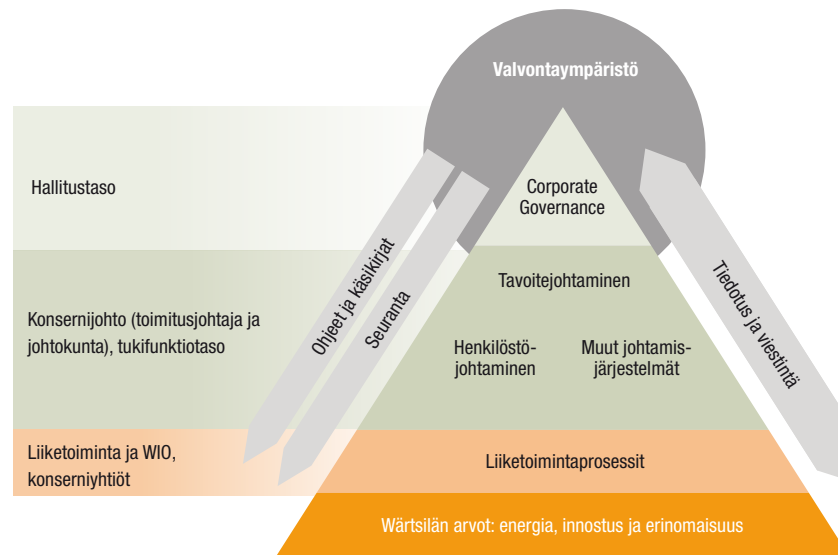
kiä asianmukaisesta yrityskulttuurista, joka luo pohjan sisäiselle valvonnalle. Toimitusjohtaja ja johtokunta vastaavat myös yhdessä liiketoimintojen ja Wärtsilä Industrial Operationsin (WIO) johdon kanssa Wärtsilän arvojen välittämisestä koko organisaatioon.

■ Tavoitejohtaminen

Suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen ovat kiinteä osa suoriutumisen johtamista Wärtsilässä. Ne ovat normaalia johtamistointia eivätkä kuulu Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmään. Tavoitteiden asettaminen on kuitenkin sisäisen valvonnan tärkeä edellytys. Tavoitejohtamisprosessin kautta asetetaan vuosittain Wärtsilän konsernitason taloudelliset ja muut tavoitteet. Konsernitason tavoitteista johdetaan liiketoimintojen ja WIO:n, konserniyhtiöiden ja lopulta yksittäisten työntekijöiden tavoitteet.

Vuositavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittaisessa johdon raportoinnissa. Liiketoimintojen ja WIO:n tuloksia ja vuositavoitteiden saavuttamista tarkastellaan kuukausittain

Wärtsilän sisäisen valvonnan osatekijät

näiden johtoryhmien kokouksissa. Johtokunta seuraa konsernin, liiketoimintojen ja WIO:n tuloksia ja tavoitteiden saavuttamista kuukausittain. Johtoryhmät ja johtokunta valvovat myös Wärtsilän taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Wärtsilän taloudellista raportointia hoidetaan yhtenäisin menetelmin kaikissa konserniyhtiöissä hyödyntäen esim. toiminnanohjausjärjestelmää (ERP) ja yhteistä tilikarttaa. Koko konsernissa sovelletaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Wärtsilän talous- ja valvontaprosessilla on sisäisen valvonnan toimivuudelle oleellisen tärkeä merkitys. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus edellyttää taloushallinnon ja laskentatoimen prosessien asianmukaista valvontaa.

Hallitus arvioi säännöllisesti Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että laskentatoimen ja taloushallinnon sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta vastaa Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen tarkastusvaliokunta. Konsernin talous- ja valvontatoiminnon vastuulla on tiedottaa asiaankuuluville johdon jäsenille, jos tulokset poikkeavat suunnitelmista, analysoida poikkeamien syyt ja ehdottaa korjaavia toimenpiteitä. Talous- ja valvontatoiminto tukee liiketoimintoja ja WIO:a taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen edellyttämässä päätöksenteossa ja analyseissä. Talous- ja valvontatoiminto vastaa myös yhtiön tavoitejohtamisprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että eri organisaatiotasojen johto saa ajoissa luotettavaa ja käyttökelpoista tietoa organisaation tavoitteiden saavuttamisesta. Talous- ja valvontatoiminto vastaa edelleen taloudellisen raportointiprosessin ja siihen liittyvien valvontajärjestelyiden kehittämisestä.

■ Henkilöstöjohtaminen

Henkilöstöjohtamisen käytännöillä ja prosesseilla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Henkilöstöjohtamisen mekanismit ovat pääasiallinen tapa, jonka kautta

voidaan vaikuttaa henkilöstön asenteisiin sisäistä valvontaa kohtaan, esim. taloudellisen raportoinnin luotettavuuden varmistamiseksi tarkoitettuun valvontaan ja valvontatietoisuuteen, ts. kuinka hyvin henkilöstö tuntee Wärtsilässä käytössä olevat valvontajärjestelmät.

Sisäisen valvonnan kannalta tärkeimmät henkilöstöjohtamisen prosessit koskevat palkkausta ja työsuhte-etuja, henkilöstön kehittämistä, rekrytointia, resurssoinnin hallintaa ja henkilökohtaista tavoitejohtamista sekä henkilöstön palauteprosesseja. Nämä prosessit varmistavat osaltaan Wärtsilän sisäisen valvonnan tehokkuuden. Henkilöstötoiminto vastaa yhtiön henkilöstöjohtamisen prosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että ne tukevat tehokasta sisäistä valvontaa myös työnteekijätasolla.

■ Muut johtamisjärjestelmät

Johtokunta on vastuussa Wärtsilän johtamisjärjestelmän kehittämisestä ja soveltamisesta, järjestelmän toiminnan jatkuvasta parantamisesta sekä järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamisesta. Wärtsilän johtamisjärjestelmä kattaa yhtiön kaikki globaalit prosessit ja johtamiskäytännöt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaiden odotukset täyttyvät. Johtamisjärjestelmän kaikinpuolin moitteeton toiminta eri osa-alueilla, joita kuvataan seuraavassa, varmistaa osaltaan Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisen.

Laatu

Wärtsilän ratkaisujen laatu, ja siten laatujohtamisen tuloksellisuus, on yhtiölle ensiarvoisen tärkeää. Wärtsilän ISO 9001:2000 -laatujohtamisjärjestelmän noudattamista edellytetään kaikessa konsernin toiminnassa ja sitä myös valvotaan kurinalaisesti.

Kestävä kehitys

Wärtsilä on sitoutunut vahvasti kestävään kehitykseen. Wärtsilän toiminnan kestävä kehitys perustuu yhtiön

visioon, missioon ja arvoihin sekä taloudelliseen kannattavuuteen. Kaikkien soveltuvien lakien ja määräysten noudattaminen kaikissa maissa, joissa yhtiö toimii, mukaan lukien taloudellista raportointia koskevat määräykset, on keskeinen osa Wärtsilän kestävä kehitystä.

Riskienhallinta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tarkoituksena on tukea yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit on tunnistettava ja arvioitava, jotta niitä voidaan hallita. Riskien tunnistaminen ja arviointi ovat siis sisäisen valvonnan perusedellytyksiä. Wärtsilän sisäisen valvonnan mekanismit ja käytännöt antavat johdolle varmuuden siitä, että riskienhallintaa toteutetaan suunnitellulla tavalla.

Wärtsilä on määritellyt ja toteuttanut yksikkö- ja prosessitasojen sekä tietojärjestelmien valvontaa. Eri tasojen valvontatoimenpiteitä tarvitaan, jotta kaikenlaisia riskejä voidaan suoraan torjua. Wärtsilän riskienhallinnan prosessit käsittävät konsernitason riskitarkastukset ja riskienhallintaprosessit sekä projektikohtaiset riskitarkastukset ja projektien riskienhallinnan. Konsernitason riskitarkastusprosessin tuloksena syntyy toimintasuunnitelmia tunnistettujen ja ensisijaisiksi katsottujen riskien varalta.

Kukin liiketoiminta ja WIO raportoivat tärkeimmistä riskeistään johtokunnalle. Johtokunta myös seuraa säännöllisesti määriteltujen riskienhallintasuunnitelmien toteuttamista. Wärtsilä Oyj Abp:n hallitus on vastuussa konsernin kokonais-sietokyvyn määrittelystä eri riskien suhteen. Tarkoituksena on varmistaa, että Wärtsilällä on riittävät välineet ja resurssit riskien hallintaan. Toimitusjohtaja on johtokunnan avustuksella vastuussa Wärtsilän koko toiminnan riskienhallinnan organisoimisesta ja sen asianmukaisuuden varmistamisesta. Liiketoimintojen ja WIO:n johdon vastuulla on laatia toimintasuunnitelmat tärkeimpien riskiensä varalta.

Wärtsilän keskeisimmät strategiset ja operatiiviset riskit ja rahoitusriskit on esitetty sivulla 42.

Tietohallinto

Tietohallinnolla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä, sillä monet valvontatoimenpiteet perustuvat tietotekniikkaan.

Liiketoimintaprosessit

Wärtsilän liiketoimintaprosesseihin nivotut valvontamekanismit ovat sisäisen valvonnan tehokkuuden kannalta keskeisen tärkeitä. Liiketoimintaprosessien valvonta auttaa varmistamaan, että kaikki Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Tämä pätee erityisesti toiminnan tehokkuuden ja Wärtsilän kannattavuuden ja maineen turvaamiseen. Liiketoimintojen ja WIO:n johto on velvollinen varmistamaan, että määritellyt konsernitason prosessit ja valvontamekanismit ovat käytössä heidän vastuualueellaan ja että niitä noudatetaan. Jos konsernitason prosesseja tai valvontamekanismeja ei ole, liiketoimintojen ja WIO:n johto on velvollinen varmistamaan, että ko. tarkoitusta varten on määritelty ja otettu käyttöön liiketoiminnon tai WIO:n omat prosessit, jotka takaavat riittävän valvonnan.

Ohjeet ja käsikirjat

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän, eli esim. hallinnointijärjestelmän, johtamisjärjestelmän, tavoitejohtamisprosessin ja muiden liiketoiminta-, ym. prosessien, osa-alueet on kuvattu erilaisissa ohjeissa ja käsikirjoissa. Tärkeimmät konsernitason politiikat ja ohjeet on koottu Wärtsilän konsernikäsikirjaan. Konsernin laskentatoimen käsikirja sisältää kaikissa konserniyhdyksissä noudatettavat laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin ohjeet ja neuvot. Käsikirja tukee Wärtsilän taloudelliselle raportoinnille asetettujen luotettavuustavoitteiden saavutta-

mista. Wärtsilän johtokunta hyväksyy konsernitason politiikat ja niiden muutokset.

Konsernitason ohjeiden ja käsikirjojen lisäksi liiketoimintoilla ja WIO:lla on kunkin tarpeita vastaavia omia ohjeistuksia. Liiketoimintojen ja WIO:n ohjeet ja käsikirjat ovat yhdenmukaisia konsernin ohjeiden ja käsikirjojen kanssa siten, että ristiriitaisuuksia ei ole.

Tiedotus ja viestintä

Tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä vaatii riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietoa, jotta johto pystyy seuraamaan yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tarvitaan sekä taloudellista että muuta tietoa niin yhtiön sisäisistä kuin ulkoisistakin tapahtumista ja toiminnasta. Henkilöstöllä on jatkuvasti mahdollisuus antaa johdolle (esim. suoraan sisäiselle tarkastukselle) palautetta ja kertoa havaitsemastaan kyseenalaisesta toiminnasta. Kaikki ulkoinen viestintä hoidetaan konsernin tiedotuspolitiikan mukaisesti.

Seuranta

Seurannalla tarkoitetaan prosessia, jonka avulla Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää ja sen suorituskykyä arvioidaan pitkällä aikavälillä. Oma toimintaa seurataan Wärtsilässä toisaalta jatkuvasti ja toisaalta erillisten arviointien, kuten sisäisten tarkastusten, tilintarkastusten ja laatuauditointien, avulla. Liiketoimintojen ja WIO:n johdon vastuulla on varmistaa, että kunkin vastuualueella noudatetaan soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Wärtsilän johto seuraa sisäistä valvontaa osana normaalia johtamistyötä. Hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi ja varmentaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden. Sisäinen tarkastus avustaa tarkastusvaliokuntaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden arvioinnissa ja varmentamisessa tekemällä vuosisuunnitelmansa mukaisesti

säännöllisiä sisäisiä tarkastuksia konsernin tukitoiminnoissa ja juridisesti itsenäisissä yksiköissä. Wärtsilän sisäistä valvontaa arvioivat myös yhtiön tilintarkastaja ja muut varmentavat tahot, mm. laatuauditointien suorittajat. Konsernin talous- ja valvontatoiminto seuraa taloudellisen raportoinnin prosessien ja valvonnan noudattamista. Talous- ja valvontatoiminto seuraa myös ulkoisen ja sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa ulkoisen vuositalousraportoinnin oikeellisuuden.

Palkat ja palkitseminen 2008

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista toimikaudeksi kerrallaan.

Yhtiökokous hyväksyi vuodelle 2008 seuraavat hallitusten jäsenten palkkiot:

- jäsenet 55.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 82.500 euroa/vuosi
- puheenjohtaja 110.000 euroa/vuosi.
- Lisäksi kullekin jäsenelle maksetaan kokouspalkkiota 400 euroa/kokous. Puheenjohtajan kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena. Vuosipalkkiosta noin 40% maksetaan Wärtsilän osakkeina. Kokouspalkkiot maksetaan rahana.

Wärtsilän hallituksen jäsenille (6 henkilöä), joista kukaan ei ole yhtiön palveluksessa, maksettiin 31.12.2008 päättyneeltä tilikaudelta palkkioita yhteensä 442.180 euroa. Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön optio-ohjelman eivätkä bonusjärjestelmän piirissä.

■ Toimitusjohtajan ja johtokunnan palkitseminen

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkitsemisesta ja sen perusteista. Toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkka muodostuu kuukausipalkasta ja bonuksesta. Bonuspalkkion ehdot päättää yhtiön hallitus. Tiedot toimitusjohtajan ja johtokunnan palkoista on esitetty tilinpäätöksen sivulla 125. Toimitusjohtajan ja johtokunnan bonuspalkkiot maksetaan tulostavoitteiden saavuttamisen perusteella. Tiedot toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten omistamista osakkeista ja niiden muutoksesta löytyvät myös yhtiön internetsivuilla www.wartsila.com.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta ja eläke on 60% eläkepalkasta (TyEL). Yhtiön toimesta tapahtuvan irtisanomisen yhteydessä 6 kuukauden irtisanomispalkan lisäksi maksettavan korvauksen määrä vastaa 24 kuukauden palkkaa. Joidenkin johtokunnan jäsenten eläkeikä on 60 vuotta.

■ Johdon kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten kannustinjärjestelmistä ja niiden perusteista päättää yhtiön hallitus. Hallitus päättää myös mahdollisista ylimmän johdon pitkäaikaisista kannustinohjelmista, elleivät ne lain mukaan kuulu yhtiökokouksen päätettäväksi. Muiden johtajien ja päällikköiden bonusjärjestelmistä päättää johtokunta.

Konsernissa on globaalisti kaikissa liiketoiminnoissa käytössä oleva bonusjärjestelmä. Bonus perustuu konsernin kannattavuuteen ja sovittuihin henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Bonusjärjestelmän piirissä on noin 1.400 johtajaa ja päällikköä.

Hallitus on päättänyt pitkäaikaisesta, yhtiön osakkeen kursisikehitykseen sidotusta bonusohjelmasta konsernin ylimmälle johdolle. Bonusohjelman piirissä on noin 50 johtajaa. Tarkempia tietoja bonusohjelmasta on tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 114.

Konsernin toimihenkilöt ja työntekijät kuuluvat erilaisten bonus- tai voittopalkkiojärjestelmien piiriin. Kussakin maassa toimitaan asianomaisen maan palkkiojärjestelmistä säädettyjen lakien tai sopimusten mukaisesti. Konsernin bonusjärjestelmien ja muiden voittopalkkiojärjestelmien piiriin kuuluu yhteensä noin 60% konsernin henkilöstöstä. ■

Vuonna 2008 Wärtsilän osakkeina maksetut palkkiot

Hallitus	Osakkeita, kpl
Puheenjohtaja Antti Lagerroos	940
Varapuheenjohtaja Matti Vuoria	705
Maarit Aarni-Sirviö	470
Kaj-Gustaf Bergh	470
Kari Kauniskangas	470
Bertel Langenskiöld	470

Hallituksen jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2008

Hallitus	Osakkeita, kpl
Antti Lagerroos	15 299
Muutos 2008	+940
Matti Vuoria	2 062
Muutos 2008	+705
Maarit Aarni-Sirviö	1 174
Muutos 2008	+470
Kaj-Gustaf Bergh	470
Muutos 2008	+470
Kari Kauniskangas	1 470
Muutos 2008	+1 470
Bertel Langenskiöld	4 995
Muutos 2008	+470

Johtokunnan jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2008

Johtokunta	Osakkeita, kpl
Ole Johansson	24 533
Muutos 2008	+283
Raimo Lind	3 383
Muutos 2008	+543
Tage Blomberg	2 250
Muutos 2008	+225
Jaakko Eskola	5
Muutos 2008	-
Lars Hellberg	0
Muutos 2008	-
Kari Hietanen	72
Muutos 2008	-
Atte Palomäki	300
Muutos 2008	+300
Christoph Vitzthum	466
Muutos 2008	+16

Antti Lagerroos

Matti Vuoria

Maarit Aarni-Sirviö

Kaj-Gustaf Bergh

Kari Kauniskangas

Bertel Langenskiöld

Hallitus

Antti Lagerroos

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen puheenjohtaja. Syntynyt 1945, oikeustiet. lis., merenkulkuneuvos. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2002.

Keskeinen työkokemus: *Turun yliopisto*, vt. prosessi- ja rikosoikeuden assistentti sekä julkisoikeuden assistentti 1971–78; *Vaasan kauppa-korkeakoulu*, vero-oikeuden vt. apulaisprofessori 1973–79; *Hollming Oy*, johtaja, laki- ja finanssiasiat 1979–81; *Salora Oy*, toimitusjohtaja 1981–84; *Salora-Luxor-teollisuusryhmä*, toimitusjohtaja 1984–86; *Nokia-yhtymä*, johtokunnan jäsen 1984–86; *Nokia-yhtymä*, hallituksen jäsen 1986–90; *Nokia Matkapuhelimet*, toimitusjohtaja 1989–90; *Finnlines Oyj*, toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen 1990–2007.

Muut luottamustehtävät: *Cargotec Oyj Abp*, hallituksen jäsen; *Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen*, hallintoneuvoston jäsen.

Matti Vuoria

Ei-riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen varapuheenjohtaja. Syntynyt 1951, varatuomari, hum. kand. Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön Varman toimitusjohtaja vuodesta 2004. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2005.

Keskeinen työkokemus: *Kauppa- ja teollisuusministeriö*, kansliapäällikkö 1992–98; *Fortum Oyj*, hallituksen päätoiminen puheenjohtaja 1998–2003.

Muut luottamustehtävät: *Sampo Oyj*, hallituksen varapuheenjohtaja; *Danisco A/S* ja *Stora Enso Oyj*, hallitusten jäsen; *Finanssialan Keskusliitto ry*, hallituksen jäsen ja *Suomalais-Venäläinen kauppakamariyhdistys*, hallituksen puheenjohtaja.

Maarit Aarni-Sirviö

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1953, dipl.ins., MBA. Rahapaja Oy, toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Keskeinen työkokemus: Erilaisissa ylimmän johdon tehtävissä *Borealis Groupissa* 1994–2008, viimeksi Fenoli -liiketoimintayksikön johtajana; ja *Neste Oyj:ssä* 1977–94.

Muut luottamustehtävät: *Oy Nordic Moneta Ab* ja *Det Norske Myntverket*, hallitusten puheenjohtaja; *Rautaruukki Oyj* ja *Ponsse Oyj*, hallitusten jäsen.

Kaj-Gustaf Bergh

Riippumaton yhtiöstä ja ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1955. Diplomiekonomi, oikeustieteen kandidaatti. Föreningen Konstsamfundet r.f:n toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus: *Ky von Konow & Co*, hallintopäällikkö, 1982–83; *Ane Gyllenberg Ab*, hallintopäällikkö, 1984–85; *Oy Bensow Ab*, johtaja, varatoimitusjohtaja, 1985–86; *Ane Gyllenberg Ab*, toimitusjohtaja, 1986–98; *SEB Asset Management*, johtaja, 1998–2000; *Skandinaviska Enskilda Banken*, johtoryhmän jäsen, 2000–9/2001; *Föreningen Konstsamfundet*, toimitusjohtaja, 5/2006–.

Muut luottamustehtävät: hallitusten puheenjohtajuudet: *Aktia Pankki Oyj*; *Finaref Group Ab*; *Fiskars Oyj Abp*; *Ab Forum Capita Oy* ja *KSF Media Holding Ab*. Hallitusjäsenyydet: *Julius Tallberg Kiinteistöt Oy Ab*; *Ramirent Oyj* sekä *Stockmann Oyj Abp*.

Kari Kauniskangas

Riippumaton yhtiöstä ja ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1962. Kauppatieteiden maisteri. *Fiskars Oyj Abp:n* toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus: useita eri vastuualueita *Amer Sports Oyj:ssä* vuodesta 1984; *Amer Sports Europe GmbH*, Saksa, toimitusjohtaja 1999–2004; myynti- ja jakelujohtaja, 2004–07; Talvi- ja ulkoilu-liiketoimintayksikön vetäjä 2007.

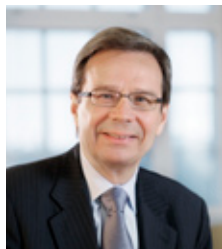
Bertel Langenskiöld

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1950, dipl.ins. *Metso Paper Oy:n* toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2002.

Keskeinen työkokemus: *Tampella Power Oy/Kvaerner Pulping*, Power Divisionin toimitusjohtaja 1994–2000; *Fiskars Oyj Abp*, toimitusjohtaja 2001–03. *Metso Minerals Oy:n* toimitusjohtaja 2003–06, *Metso Paper Oy:n* Kuidut-liiketoimintalinjan toimitusjohtaja 8/2006–3/2007.

Muut luottamustehtävät: *Luvata Oy:n* hallituksen jäsen.

Johtokunta

Ole Johansson

Raimo Lind

Tage Blomberg

Jaakko Eskola

Lars Hellberg

Kari Hietanen

Ole Johansson

Konsernijohtaja vuodesta 2000. Syntynyt 1951, dipl. ekon., vuorineuvos. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1981 ja sitä ennen 1975–79.

Keskeinen työkokemus: *Wärtsilä-konserni* 1975–79 ja jälleen vuodesta 1981; *Wärtsilä Diesel Inc.*, johtaja 1984–86; *Wärtsilä Diesel -ryhmä*, talousjohtaja 1986–94; *Metra Oyj Abp*, talous- ja rahoitusjohtaja 1994–96; *Metra Oyj Abp*, varatoimitusjohtaja ja talous- ja rahoitusjohtaja 1996–98; *Wärtsilä NSD Oy Ab*, toimitusjohtaja 1998–2000.

Luottamustehtävät: *Teknoliigatallisuus ry*, puheenjohtaja; *Outokumpu Oyj*, hallituksen puheenjohtaja; *Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma*, hallituksen varapuheenjohtaja; *Elinkeinoelämän Keskusliitto*, hallituksen varapuheenjohtaja; *Suomalais-Amerikkalainen Kauppakamari*, puheenjohtaja; *Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA*, jäsen.

Raimo Lind

Varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2005. Talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 1998. Syntynyt 1953, KTM. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1998 ja sitä ennen 1976–89.

Keskeinen työkokemus: *Wärtsilä-konserni*, talous-, rahoitus- kehitys- ja kansainvälistymistehtävät 1976–80; *Wärtsilä Diesel -ryhmä*, talousjohtaja 1980–84; *Wärtsilä Singapore*, toimitusjohtaja ja aluejohtaja 1984–88; *Wärtsilä Huolto-liiketoiminta*, apulaisjohtaja 1988–89; *Scantrailer Ajoneuvoteollisuus Oy*, toimitusjohtaja 1990–92; *Tamrock Oy*, talous- ja rahoitusjohtaja 1992–93; *Tamrock Huoltoliiketoiminta*, johtaja 1994–96; *Tamrock Coal-liiketoiminta*, johtaja 1996–97.

Luottamustehtävät: *Sato Oyj*, hallituksen varapuheenjohtaja.

Tage Blomberg

Services-liiketoiminnan johtaja vuodesta 1999. Syntynyt 1949, insinööri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1975.

Keskeinen työkokemus: *Wärtsilä Oy*, tutkimusinsinööri 1975–82; *Wärtsilä Power Inc.*, myyntipäällikkö 1982–84; *Wärtsilä Diesel Oy*, projektipäällikkö 1984–89; *Wärtsilä Diesel Oy*, johtaja 1989–96; *Wärtsilä Diesel -ryhmä*, Merimootorit-liiketoimintayksikön johtaja 1996–97; *Wärtsilä NSD Oy Ab*, Merimootorit-liiketoimintayksikön johtaja 1997–99.

Jaakko Eskola

Ship Power -liiketoiminnan johtaja vuodesta 2006. Syntynyt 1958, dipl.ins. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1998.

Keskeinen työkokemus: *VTT*, tutkija 1983–84; *Teollistamisrahasto*, yritystutkija 1984–86; *Kansallis-Osake-Pankki*, kansainvälisen rahoituksen johtotehtävät 1986–97; *PCA Corporate Finance*, johtaja 1997–98; *Wärtsilä Development & Financial Services Oy*, toimitusjohtaja 1998–2005; *Wärtsilä Oyj Abp*, Voimalat, myynti- ja markkinointijohtaja 2005–06.

Luottamustehtävät: *Finpro ry*, hallintoneuvoston jäsen.

Lars Hellberg

Johtaja, Industrial Operations, vuodesta 2004. Syntynyt 1959, koneenrakennusinsinööri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2004.

Keskeinen työkokemus: *Volvo Cars AB*, tutkimusinsinööri moottorien kehitysohjelmassa; projektipäällikkö ajoneuvojen kehitysohjelmassa; johtaja, Industriell Support -liiketoimintayksikkö; maailmanlaajuisesta myynnistä ja määrien optimoinnista vastaava johtaja; *Volvo Car Operations BV*, toimitusjohtaja 1979–2001; *Saab Automotive AB*, asiakastyytyväisyys- ja laatudivisioonan johtaja sekä yhtiön johtokunnan jäsen 2001–04.

Kari Hietanen

Johtaja, lakiasiat ja henkilöstö, hallituksen sihteeri vuodesta 2002. Syntynyt 1963, oik.kand. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989.

Keskeinen työkokemus: *Metra Oyj Abp* ja *Wärtsilä Diesel -ryhmä*, lakimies 1989–94; *Wärtsilä Diesel -ryhmä*, päälakimies 1994–99; *Wärtsilän Power-toimialat*, päälakimies 2000–01; *Wärtsilä Oyj Abp*, lakiasiaintoimintajohtaja 2002–.

Atte Palomäki

Christoph Vitzthum

Atte Palomäki

Viestintäjohtaja vuodesta 2008. Syntynyt 1965, valt. maist. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus: *MTV3*, Uutistoimittaja/uutisankkuri 1993–95; Uutispäällikkö 1995–2000; Erikoistoimittaja/talous 2000–02; *Kauppalehti*, taloustoimittaja 2002–05; *Nordea Bank AB (publ.)*, Suomen viestinnän johtaja 2005–06; Viestintäjohtaja 2007–08.

Luottamustehtävät: *Talentum Oyj*, hallituksen jäsen.

Christoph Vitzthum

Power Plants -liiketoiminnan johtaja vuodesta 2006. Syntynyt 1969, KTM. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1995.

Keskeinen työkokemus: *Metra Finance*, valuuttadealeri 1995–97; *Wärtsilä NSD Corporation*, Power Plants, taluspäällikkö 1997–99; *Wärtsilä Oyj Abp*, Ship Power, talous- ja rahoitusjohtaja 1999–2002; *Wärtsilä Propulsion*, toimitusjohtaja 2002–06.

Johtajisto

Wärtsilän johtajiston muodostaa johtokunta sekä seuraavat konsernihallinnon eri toiminnoista vastaavat johtajat:

Yngve Bårgård

Johtaja, hankintatoiminnot. Syntynyt 1958, insinööri.

Päivi Castrén

Henkilöstöjohtaja. Syntynyt 1958, psykiatri.

Maj-Len Ek

Talousjohtaja. Syntynyt 1948, dipl. ekon.

Per Hansson

Yritysuunnittelujohtaja. Syntynyt 1967, dipl. ins.

Heikki Horstia

Rahoitusjohtaja. Syntynyt 1950, ekonomi.

Johan Jägerroos

Sisäisen tarkastuksen johtaja. Syntynyt 1965, KTM.

Eeva Kainulainen

Johtaja, Global Communications. Syntynyt 1948, YM.

Esa Kivineva

Tietohallintojohtaja. Syntynyt 1961, TkT.

Mikael Simelius

Brändijohtaja. Syntynyt 1964, KTM.

Liiketoimintojen johtoryhmät

■ Ship Power

Jaakko Eskola

Ship Power -liiketoiminnan johtaja. Syntynyt 1958, dipl.ins.

Lars Anderson

Johtaja, kauppalaivat. Syntynyt 1968, koneinsinööri.

Fred van Beers

Johtaja, erikoisalukset. Syntynyt 1962, insinööri.

Arne Birkeland

Johtaja, Ship Design. Syntynyt 1966, KTM.

Carl-Henrik Björk

Johtaja, matkustajalaivat. Syntynyt 1947, meritekniikan insinööri.

Aaron Bresnahan

Johtaja, merivoimat. Syntynyt 1969, MBA & MA (strategiatutkimus).

Juhani Hupli

Johtaja, teknologia. Syntynyt 1966, dipl.ins.

Timo Koponen

Talous- ja rahoitusjohtaja. Syntynyt 1969, KTM.

Magnus Miemois

Johtaja, offshore. Syntynyt 1970, dipl.ins.

Henrik Wilhelms

Johtaja, myynti. Syntynyt 1965, koneinsinööri.

■ Services

Tage Blomberg

Services-liiketoiminnan johtaja. Syntynyt 1949, insinööri.

Pierpaolo Barbone

Johtaja, kenttähuolto. Syntynyt 1957, kaivosinsinööri.

Stefan Fant

Johtaja, projektihallinta sekä käyttö- ja huoltopalvelusopimukset. Syntynyt 1955, insinööri.

Roger Holm

Johtaja, liiketoiminnan kehittäminen. Syntynyt 1972, KTM.

Christer Kantola

Johtaja, myynti. Syntynyt 1952, insinööri.

Donal Lynch

Johtaja, varaosat. Syntynyt 1956, merkonomi.

Stefan Nysjö

Johtaja, asiakaspalvelu. Syntynyt 1970, insinööri.

Mikko Ruohisto

Henkilöstöjohtaja. Syntynyt 1954, dipl.ins.

Eva-Stina Rönnholm

Talous- ja rahoitusjohtaja. Syntynyt 1967, KTM.

Rolf Vestergren

Johtaja, tekninen huolto. Syntynyt 1948, insinööri.

■ Power Plants

Christoph Vitzthum

Power Plants -liiketoiminnan johtaja. Syntynyt 1969, KTM.

Markus Pietikäinen

Johtaja, Development & Financial Services. Syntynyt 1975, KTM.

Tore Björkman

Johtaja, myynti, Eurooppa ja Afrikka. Syntynyt 1957, koneinsinööri.

Frank Donnelly

Johtaja, myynti, Amerikka. Syntynyt 1953, insinööri.

Osmo Härkönen

Johtaja, projektien toimitus. Syntynyt 1949, dipl.ins.

Caj Malmsten

Talous- ja rahoitusjohtaja. Syntynyt 1972, KTM.

Vesa Riihimäki

Johtaja, voimalateknologia. Syntynyt 1966, dipl.ins.

Rakesh Sarin

Johtaja, myynti, Lähi-itä ja Aasia. Syntynyt 1955, insinööri.

■ Industrial Operations

Lars Hellberg

Johtaja, Industrial Operations. Syntynyt 1959, koneenrakennusinsinööri.

Stefan Damlin

Talousjohtaja, Business & Finance Centre. Syntynyt 1968, KTM.

Klaus Heim

Johtaja, tutkimus & kehitys. Syntynyt 1962, dipl.ins.

Juha Kytölä

Johtaja, Vaasan toimitusyksikkö. Toimitusjohtaja, Wärtsilä Finland Oy. Syntynyt 1964, dipl.ins.

Erik Pettersson

Johtaja, toimitusprosessien kehityksyksikkö. Syntynyt 1953, insinööri.

Sergio Razeto

Johtaja, Triesten toimitusyksikkö. Toimitusjohtaja, Wärtsilä Italia S.p.A. Syntynyt 1950, dipl.ins.

Jari Salo

Johtaja, Propulsiolaitteiden toimitusyksikkö. Syntynyt 1963, dipl.ins.

Martin Wernli

Johtaja, 2-tahtimoottoreiden toimitusyksikkö. Syntynyt 1960, OTT.